

Курмаз Юрій Володимирович,
*магістрант кафедри професійної освіти
та технологій сільськогосподарського виробництва
Глухівського НПУ ім. О. Довженка*

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕХАНІЗАТОРСЬКИХ ПРОФЕСІЙ В УКРАЇНІ

Після завершення базової середньої освіти, молодь стикається з важливим вибором щодо свого майбутнього професійного шляху. Часто ця важлива рішучість приймається без відповідного розгляду та усвідомлення перспектив. Заклади професійної освіти, зокрема професійно-технічні школи, намагаються проводити роботу з профорієнтації та спрямовану на популяризацію робітничих професій. Однак ця спроба не завжди має успіх через те, що престижність деяких робітничих професій з часом втратила своє значення. Особливо це стосується професій, пов'язаних з механізацією та машинобудуванням.

До недавнього часу, професія "Тракторист-машиніст" переживала спад популярності через низьку оплату праці за важкий та непостійний робочий графік, а також значні затримки у виплатах. Ця ситуація призвела до втрати інтересу молодих людей до даного напрямку роботи, і багато з них обрали інші сфери діяльності.

Наша країна володіє багатими і плодючими ґрунтами, і вирощування сільськогосподарської продукції має великий потенціал. Однак Україна потребує власного виробництва сучасної, високопродуктивної сільськогосподарської техніки, а також розвинутої харчової та переробної промисловості для успішної конкуренції на світовому ринку сільськогосподарської продукції та харчових товарів. Розвиток України неможливий без виробництва надійної та високопродуктивної сільськогосподарської техніки, яка є ключовим компонентом сучасних

технологій та підвищення продуктивності праці в сільському господарстві. Програма розвитку сільськогосподарського машинобудування України впроваджує заходи для підтримки підприємств та виробництва технологічних комплексів, машин та обладнання для агропромислового сектору. Нині, сільськогосподарські виробники можуть придбати високоефективні і надійні трактори ЮМЗ, МТЗ та ХТЗ, використання яких забезпечує підвищення продуктивності праці на 30% і має забезпечити правонаступництво агрегатних технологій та існуючих служб з експлуатації й ремонту. Нові моделі тракторів за ефективністю не поступаються закордонним аналогам, відповідають вимогам європейських стандартів, сертифіковані в Німеччині, заслужено визнані аграріями і користуються попитом не тільки в Україні, а й за кордоном. Трактори є основними енергетичними засобами виконання технологічних операцій у різних галузях виробництва. Сьогодні, коли державні, колективні і фермерські господарства мають різноманітну, в тому числі новітню вітчизняну і закордонну сільськогосподарську техніку з елементами автоматизації, подальше зростання виробництва продукції, зміцнення економіки України значною мірою залежить від рівня кваліфікації механізаторських кадрів.

Сучасний кваліфікований робітник механізаторського напрямку повинен досконало знати будову машин, вузлів та механізмів. Вміти своєчасно виконувати регулювальні роботи та вміти усувати несправності в процесі експлуатації. У зв'язку із високими вимогами до якості підготовки сучасного кваліфікованого робітника, постійними змінами і швидким зростанням обсягу інформації дуже актуальним є навчання саме в закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Де за короткий термін навчання можна оволодіти знанням, вміннями і навичками під час практичного навчання і спробувати себе в реаліях життя на виробничій практиці. Під час теоретичної підготовки вивчається будова, робота та основні регулювальні механізми і системи двигунів тракторів, автомобілів та комбайнів. Під час

лабораторно-практичних робіт, які є важливим методом виробничого навчання, учні можуть розширювати і поглиблювати теоретичні знання, оволодіти початковими практичними навичками розбирання, складання, регулювання та виконання операцій з технічного обслуговування вузлів, механізмів, агрегатів і систем тракторів, автомобілів. Особливого значення і перевагу надають випускникам які отримали інтегровану професію із механізаторського напрямку «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва» та «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів».

Сьогодні механізаторські професії дуже популярні на ринку праці. Проте, зі стрімким розвитком сільськогосподарського сектору виникла проблема забезпечення навчальних закладів сільськогосподарського профілю відповідними дидактичними та інформаційними ресурсами для якісної підготовки майбутніх фахівців. Особливо великі труднощі виникають у викладачів спеціальних предметів через значну кількість нових моделей сільськогосподарської техніки та велику кількість виробників цієї техніки, включаючи іноземні компанії. Багато викладачів використовують застарілі матеріали, інші витрачають час на пошук інформації з різних джерел, яку потім намагаються впровадити у навчальний процес.

Список використаної літератури

1. Володимир С.С. Розробка, виробництво, конструктивні особливості нової сільськогосподарської техніки. Навчальний посібник, Київ: Літера ЛТД, 2019. 255с.
2. Головчук А.Ф. Експлуатація та ремонт сільськогосподарської техніки. Підручник, Київ, Грамота, 2003. 335 с.
3. Ковальчук В. І., Федотенко С. Р. Інноваційні технології навчання – основа модернізації професійної освіти. Молодий вчений. 2018. №12. С. 425-429.
4. Ковальчук В. І., Фатеев М. С. Оновлення змісту професійної підготовки студентів в аграрних коледжах засобами інноваційних технологій. Молодий вчений. 2019. №2. С.477-483.

5. Маринченко Є. О. Професійне навчання кваліфікованих робітників. Профтехосвіта. 2019. № 12 (132) С. 2-5.

6. Мельникович М.М., Лабораторно-практичні роботи з будови та експлуатації сільськогосподарської техніки. Навчальний посібник, Київ, Вища освіта, 2013. 240 с.

7. Опанасенко В.П., Ковальчук В.І., Самусь Т.В., Вовк Б.І., Маринченко Є.О. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з дисципліни «ремонт машин». Глухів, 2022. 121 с.

8. Таратори. URL:
[https://elib.lntu.edu.ua/sites/default/files/elib_upload/Трактори%20та%20авто%20\(Сацюк%20В.В.\)/index.html](https://elib.lntu.edu.ua/sites/default/files/elib_upload/Трактори%20та%20авто%20(Сацюк%20В.В.)/index.html) (дата звернення 11.09.2023).